

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ อำเภอหนองพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ปีที่ 1 - ปีที่6) โรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพหนองพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 2,027 คน จาก 14 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา (ป.1 - ป.6) โรงเรียนในสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพหนองพิตำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 ในปีการศึกษา 2555 ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Kreajcie & Morgan, 1970) แล้วกำหนดชั้นภูมิตามสถานศึกษาและกำหนดสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากจากรายชื่อนักเรียนของแต่ละสถานศึกษาซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกผู้ปกครองของนักเรียนที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 322 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกในแต่ละโรงเรียน โรงเรียนในสังกัดกลุ่ม
เครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช
เขต 4 ในปีการศึกษา 2555

โรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
บ้านปากลง	271	43
วัดเปียน	143	23
บ้านพิดำ	126	20
บ้านนบ	117	19
วัดเขาน้อย	34	5
วัดคงคา	288	46
บ้านขุนทะเล	60	9
วัดโรงเหล็ก	125	20
บ้านโรงเหล็ก	370	59
บ้านพังหรั่ง	84	13
วัดนาทรง	178	28
บ้านในตุล	92	15
เคียงศิริ	120	19
วัดวังเลา	19	3
รวม	2,027	322

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยทำการสอบถามผู้ปกครองนักเรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ วุฒิศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใน 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย 1) ด้านการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการการคัดกรองนักเรียน

3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) ตามระดับความเหมาะสมดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมีส่วนร่วมมาก
- 3 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ใน 5 ประการ (กรมสุขภาพจิต, 2551, 10) ประกอบด้วย 1) ด้านการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพแนวทางและปัญหาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 1 ศึกษารายละเอียด แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจโครงสร้างด้านเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็น โครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามจากขอบเขตที่กำหนด จากนั้นนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นตรวจสอบข้อคำถามด้วยตนเอง เพื่อดูว่าใช้ถ้อยคำและใช้ประโยคชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาหรือไม่

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าครรชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความตรงเท่ากับ 0.92

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

ขั้นที่ 7 นำเสนอผลการทดลองเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือ ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นที่ 8 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขออนุญาตจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ขั้นที่ 2 แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาฝากไปกับนักเรียนให้ผู้ปกครองในแต่ละห้องจากการสุ่มตัวอย่างและกำหนดนัดหมายการเก็บแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 การเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปขอรับแบบสอบถามคืนจากครูที่ปรึกษาด้วยตนเอง ในขณะที่เก็บแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์และประมวลค่าสถิติด้วย โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นเลือกตอบ (Check list) ใช้คำร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินผล ตามแนวทางของเบสต์ (Best, 1977, อ้างถึงใน บุญชู ราชสุวรรณ, 2548) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ มีความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

1.3 หาค่าการทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

1.4 หาค่าทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.5 วิเคราะห์สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 ของแบบสอบถามตอนที่ 3

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของโรวินลิตีและแฮมเบิลตัน

2.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ในการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4

2.2.3 หาค่าการทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามเพศ

2.2.4 หาค่าทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพนบพิดำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามอายุ อาชีพ และวุฒิการศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)